

Asia: VN/14717/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Edustaako vastaaja

Muuta valtion viranomaista

Voitte kirjoittaa lausuntonne palkkatukea koskien alla olevaan tekstikenttään

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ilmoittaa lausuntonaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 83 ja 91 §:n muuttamisesta seuraavaa:

Aluehallintovirasto valvoo lain työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/20223, jäljempänä järjestämislaki) 25 §:n nojalla työvoimaviranomaisia ja työvoimapalveluiden järjestämistä. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto valvoo ajalla 1.3.2021-31.12.2024 lain työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (1269/2020 jäljempänä kuntakokeilulaki) 22 §:n nojalla valtakunnallisesti työllisyyden kuntakokeiluja sekä käsittelee kuntakokeiluja koskevat kanteluasiat.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi järjestämislakia palkkatukisääntelyn osalta. Palkkatuen myöntäminen ja maksaminen ovat järjestämislain mukaan kuntien muodostamien työvoimaviranomaisten vastuulla. Palkkatukeen budjetoidut määrärahat sisältyvät 1.1.2025 alkaen kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellista eli määrärahaa ei ole erikseen osoitettu palkkatukeen.

Työvoimaviranomainen voisi jatkossa myöntää palkkatukea kunnalle tai kuntayhtymälle ainoastaan alentuneesti työkykyisen henkilön tai 60 vuotta täyttäneen pitkään työttömänä olleen henkilön palkkaamiseen. Palkkatuen myöntäminen kunnalle tai kuntayhtymälle ammatillisen osaamisen parantamiseen ei olisi enää mahdollista.

Aluehallintovirasto katsoo, että kun palkkatukea myöntävät jatkossa uudet työvoimaviranomaiset, tunnistettujen riskien ehkäisemiseksi, palkkatuen myöntämistä koskevien säännösten tulee olla selkeitä. Palkkatuen myöntämisen prosessin asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi tulee olla läpinäkyvä. Valvonnan näkökulmasta olisi tärkeää, että järjestelmällä ja ohjeistuksella minimoidaan mahdollisuudet hakea palkkatukea sellaiseen tarkoitukseen, jota laki ei mahdollista. Tämä myös vähentäisi valvovan viranomaisen työtä. Esimerkiksi järjestelmässä palkkatuen hakijalle mahdollistettaisiin vain lainmukaiset vaihtoehdot. Lainsäädännön nojalla annettujen ohjeiden yhdenmukaisuuteen tulisi myös kiinnittää erityistä huomiota.

Työvoimapalveluiden valvontatehtävä ja valvottava kokonaisuus ovat aluehallintovirastolle uusia, joten esityksen vaikutusta valvontatyöhön on haasteellista arvioida. Esitetyt muutokset järjestämislakiin todennäköisesti lisäävät aluehallintoviraston kantelu- ja valvonta-asioiden määrää. Aluehallintovirastolle tulleiden kuntakokeiluja koskevien kanteluiden perusteella, vaikka kuntakokeilulain 11 §:n mukaisesti TE-toimisto myöntää palkkatuen kuntatyönantajalle kokeilun alueen kunnan asiakkaan osalta, asiakkaille palkkatuen myöntämisen prosessi ei ole ollut selvä. Myös asiakastietojen käsittelyssä on ollut tietosuojan osalta haasteita, kun palkkatukea hakeva ja työnhakijan palveluprosessista vastaava taho on ollut sama kokeilun alueen kunta.

Järjestämislain 95 §:ssä säädetään 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuesta ja lain 98 §:ssä tuesta työolosuhteiden järjestelyyn. Edellä mainituissa säännöksissä viitataan lain 83 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työnantajaan. Järjestämislain 83 § koskee työnantajaan liittyviä palkkatuen edellytyksiä, joten 83 §:n 1 momentin muuttaminen esitetyllä tavalla tarkoittaisi, että jää epäselväksi onko 55 vuotta täyttäneiden työllistämistukea tai työolosuhteiden järjestämistukea mahdollista myöntää jatkossa kunnalle. Säännöksiä olisi hyvä täsmentää tältä osin.

Aluehallintovirasto kannattaa ja pitää perusteltuna järjestämislain 91 §:n tarkentamista siten, että palkatun henkilön vastaanottavan työnantajan on oltava taho, jolle palkkatukea voitaisiin myöntää. Lainsäädännön tulee olla yksiselitteinen tältä osin.

Lausunto on hyväksytty sähköisesti aluehallintoviraston asianhallintajärjestelmässä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne valmiuslakia koskien alla olevaan tekstikenttään

-

Sauvola-Lukkari Marjaana
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

